

10.4. 2020; Velký pátek

Introit

2 Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil? Daleko spása má, ač o pomoc volám. 3 Bože můj, volám ve dne, a neodpovídáš, nemohu se ztišit ani v noci. (Žalm 22,2-3)

1. čtení

16. Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován, a oni se Ježíše chopili. 17 Nesl svůj kříž a vyšel z města na místo zvané Lebka, hebrejsky Golgota. 18 Tam ho ukřižovali a s ním jiné dva, z každé strany jednoho a Ježíše uprostřed. 19 Pilát dal napsat nápis a připevnit jej na kříž. Stálo tam: Ježíš Nazaretský, král židovský. 20 Ten nápis četlo mnoho Židů, neboť místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města; byl napsán hebrejsky, latinsky a řecky. 21 Židovští velekněží řekli Pilátovi: „Neměls psát ‚židovský král‘, nýbrž ‚vydával se za židovského krále‘.“ 22 Pilát odpověděl: „Co jsem napsal, napsal jsem.“ 23 Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho šaty a rozdělili je na čtyři díly, každému vojákovi díl; zbýval ještě spodní šat. Ten šat byl beze švů, odshora vcelku utkaný. 24 Řekli si mezi sebou: „Netrhejme jej, ale losujme o něj, či bude!“ To proto, aby se naplnilo Písmo: ‚Rozdělili si mé šaty a o můj oděv metalí los.‘ To tedy vojáci provedli. 25 U Ježíšova kříže stály jeho matka a sestra jeho matky, Marie Kleofášova a Marie Magdalská. 26 Když Ježíš spatřil matku a vedle ní učedníka, kterého miloval, řekl matce: „Ženo, hle, tvůj syn!“ 27 Potom řekl tomu učedníkovi: „Hle, tvá matka!“ V tu hodinu ji onen učedník přijal k sobě. 28 Ježíš věděl, že vše je již dokonáno; a proto, aby se až do konce splnilo Písmo, řekl: „Žizním.“ 29 Stála tam nádoba plná octa; namočili tedy houbu do octa a na yzopu mu ji podali k ústům. 30 Když Ježíš okusil octa, řekl: „Dokonáno jest.“ A nakloniv hlavu skonal.

(Jan 19,16-30)

2. čtení

48 Když ho necháme, všichni v něj uvěří! Přijdou Římané a připraví nás o toto posvátné místo i o národ!“ 49 Jeden z nich, Kaifáš, který byl toho roku veleknězem, jim řekl: „Vy nic nevíte! 50 Nechápete, že je pro nás lepší, aby jeden člověk zemřel za lid, než aby celý tento národ zahynul?!“ 51 (To však neřekl sám od sebe, ale protože byl toho roku veleknězem, prorokoval, že Ježíš má zemřít za tento národ. 52 A nejen za tento národ, ale také aby shromáždil rozptýlené Boží děti v jedno.

(Jan 11,48-52)

Sestry a bratří, dnes slavíme Velký pátek. Nebo bychom mohli říci raději, že dnes si připomínáme ukřižování Ježíše z Nazaretu. Co je na tom k slavení? Liturgickou barvou je černá. Černá je barvou smutku. Když někdo zemře a koná se pohřební rozloučení, většina lidí je oblečena v černém na znamení smutku. Smrt je negativní. Smrt člověka je vnímána jako

něco tragického. Většinou máme strach ze smrti, bojíme se. Může být se smrtí vůbec spojena i naděje?

Strach, rozpaky, nejistota vládne dnešnímu světu. Zažíváme pandemii strachu. Ale strach je nebezpečný, strach nikomu nikdy skutečně nepomohl. Strach nás nutí častokrát dělat i iracionální rozhodnutí, která mají často fatální, tragické následky. Strach a nenávisť nám brání, abychom viděli jasně, prozíravě. Strach nám často brání, abychom se rozhodli rozumně, moudře. Ze strachu lidé i zabíjejí. Kaifáš, ostatní kněží měli strach, báli se, že by mohli přijít Římané a připravit Židy o posvátné místo, o chrám. Proto se zdálo zcela logické a moudré, aby zemřel jeden za lid, než aby celý národ zahynul.

Ježíš se měl stát tím kozlem, na kterého se vloží všechny hříchy, a bude vyhnán do pouště na jistou smrt. Ježíš se stal obětním beránkem za nás za všechny. Ježíšova smrt nezachránila chrám v Jeruzalémě před zničením od Římanů, sice nebyl zničen hned, ale stačilo několik let a Římané prokázali i v Jeruzalémě svojí ničitelskou sílu. Z tohoto úhlu pohledu můžeme rozhodnutí Kaifáše a ostatních členů Sanhedrina ohledně Ježíše vidět jako mylné. Můžeme mít pro ně i pochopení, protože jako vysocí náboženští činitelé nesli i zodpovědnost za zbožné Židy, ale jejich rozhodnutí bylo špatné, bylo politické, bylo plné strachu a malověrnosti.

Z evangelií se dozvídáme, že Ježíš díky svému působení si získává důvěru svých učedníků a mnohých dalších lidí. Ježíš vzbuzuje u lidí mnohé otázky, přemýšlejí o tom, kdo je. Ježíš vystupuje jako učitel, jako léčitel, je vnímán jako prorok, nebo jako buřič. Uvěřili jsme v Ježíše. Uvěřili jsme, že je Synem Božím, který vzal na sebe naše hříchy. Stal se obětním beránkem, který umírá na kříži za nás. Kristus se nám stal také vzorem lidskosti. Je důležité, přímo zásadní, pro naši existenci, mít vzor lidskosti, humanity. Kristus přišel sloužit a slouží svojí přítomností všem zatraceným, hříšným lidem. Nebojí se dotýkat se nemocných a kulticky nečistých lidí. Nedělá nic z vypočítavosti, s politickým záměrem. Kristus probouzí v lidech víru, naději a vede k lásce. Vyvrcholením jeho víry, jeho naděje a lásky je smrt na kříži.

Říci, že slavíme Kristovo ukřižování, zní velmi divně, morbidně, cynicky. Ale nikdy jsem nevnímal Velký pátek jako nějakou připomínku tragické události, vždycky jsem to bral jako slavnost, i když mluvíme o velikém utrpení a ponížení Syna Božího. Slavíme Ježíšovo lidství, jeho odvahu, pokoru a jeho obětování se za druhé. Může být se smrtí vůbec spojena naděje? Ano, může, i když trochu předbíhám již k neděli.

V době naší pandemie, když je na mnohých místech mnoho strachu a bez naděje, je právě Kristova oběť velkým vzorem a nadějí. My jsme celkem v pohodě, není tu mnoho nemocných, nejsou tu přečpané márnice a kostely plné rakví. Jsem za to vděčný. Ale v Itálii, ve Španělsku, ve Francii, v USA je situace pro nás nepředstavitelná. Umírá tam mnoho tisíce lidí na novou nemoc a není to trest Boží, je to naše lidská tragédie. A i v této tragické době se najdou lidé, kteří se obětují, pracují pro druhé, i když je to riziko. Najdou se lidé, i státy, kteří by rádi zneužili pandemii ve svůj prospěch. Ale důležité je, abychom se nenechali svázat strachem z nemoci, ze smrti. Nemůžeme brát na lehkou váhu dnešní situaci, ale strach nás nesmí paralyzovat, vyvolávat v nás sobectví a nelásku k druhým lidem. Kristus za nás zemřel a otevřel nám cestu k Bohu.

Amen

3. čtení

32 buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám. 1 Jako milované děti následujte Božího příkladu 2 a žijte v lásce, tak jako Kristus miloval nás a sám sebe dal za nás jako dar a oběť, jejíž vůně je Bohu milá.
(Efezským 4,32 – 5,2)

Požehnání

A Bůh pokoje, který pro krev stvrzující věčnou smlouvu vyvedl z mrtvých velikého pastýře ovcí, našeho Pána Ježíše, 21 necht' vás posílí ve všem dobrém, abyste plnili jeho vůli; on v nás působí to, co se mu líbí, skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva na věky věků! Amen.

(Židům 13,20-21)